

Gözden Geçirilmi? Amerikan A?r? Derne?i Hasta Sonuçlar? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gözden Geçirilmi? Amerikan A?r? Derne?i Hasta Sonuçlar? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22393>

Özet

Gözden Geçirilmiş Amerikan Ayrık Derneği Hasta Sonuçları Anketi (GAAD-HSA), cerrahi hastalarda postoperatif ayrı deneyimini, ayrıntılı fonksiyonel ve duygusal etkilerini ve uygulanan bakımın algısını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş standart bir ölçektir. Bu akademik giriş, ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmasına dayanmaktadır. Ölçek, özellikle cerrahi sonrası dönemde hastaların ayrı şiddetini, aktivite ve uyku üzerindeki etkileşimini, duygusal tepkileri ve yan etkilerin varlığını kapsamlı bir şekilde ölçmeyi hedefler. Türkçeye uyarlama çalışması, ölçeğin çapraz kültürel adaptasyonunun başarıyla tamamlandığını ve cerrahi hasta popülasyonunda psikometrik açıdan güçlü bir araç olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Gözden Geçirilmiş Amerikan Ayrık Derneği Hasta Sonuçları Anketi, APS-POQ-R, Ayrık Değerlendirmesi, Cerrahi Hastalar, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Postoperatif Ayrık.

Yazarlar

Sevilay ERDEN, Merve KARADAĞ, S. Gül DEMİR, Serap ATASAYAR, B.O. YÜCEL, Neslihan KALKAN, Zeynep ERDOĞAN, Ayşe AY.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, cerrahi hastaların ameliyat sonrası deneyimledikleri akut ayrıntılı çok boyutlu sonuçların sistematik olarak değerlendirmektir. Bu, sadece ayrıntılı şiddetini değil, aynı zamanda ayrıntılı günlük yaşam aktiviteleri, uyku düzeni ve duygusal durum üzerindeki etkileşimini de ölçmeyi içerir.

Türkçe uyarlama çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş olan bu ölçeğin (GAAD-HSA), Türk cerrahi hasta popülasyonunda kültürel olarak uygunluğunu, yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını test ederek klinik ve araştırma ortamlarında kullanıma sunulmasını sağlamaktır.

Yapı

Gözden Geçirilmiş Amerikan Ayrık Derneği Hasta Sonuçları Anketi, postoperatif ayrıntılı subjektif ve objektif sonuçların ölçeğin 18 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, hastanın ayrı deneyimini ve ayrı yönetiminden duyduğu memnuniyeti kapsayan geniş bir yelpazede psikolojik yapıyı değerlendirir.

Yapısal olarak, ölçek üç ana alt boyuta ayrılmıştır. Bu boyutlar, hastanın ayrıya verdiği

fizyolojik ve duygusal tepkilerin yan? s?ra, a?r? kesici tedaviye ba?l? yan etkileri ve genel bak?m alg?s?n? ölçer. Bu çok boyutlu yap?, a?r? yönetiminin etkinli?ini bütüncül bir bak?? aç?s?yla de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?ini incelemek amacıyla yap?lan analizlerde güçlü sonuçlar elde edilmi?tir. KMO de?eri 0.857 olarak bulunmuştur, bu de?er faktör analizi için veri setinin mükemmel derecede uygun oldu?unu göstermektedir. Bartlett Testi sonucu ($\chi^2=2109.92$, $p<0.000$) anlamlı bulunmuştur, bu da maddeler aras?nda anlamlı korelasyonlar?n varl???n? do?rulam???tır.

Do?rulam?c? faktör analizi (DFA) sonuçlar?, üç faktörlü yap?n?n iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Uyum indeksleri (Fit Indices) ?öyledir: χ^2/SD oran? 2.90 (362.53/125), bu de?er kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle 5'in alt?) alt?ndadır. Di?er önemli uyum indeksleri ise ?öyledir: RMSEA=0.087 (%90 CI: 0.077-0.098), CFI=0.95, IFI=0.95 ve NNFI=0.94. Bu de?erlerin tamam? (0.90 ve üzeri olmas? tercih edilir), ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde orijinal yap?ya benzer ?ekilde do?ruland???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl??? Cronbach Alpha katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Türkçe formun genel iç tutarlıl?k de?eri 0.88 olarak tespit edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin tutarlı ve güvenilir bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü, yani yüksek düzeyde bir iç tutarlıl???a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal özellikleri, Temel Bile?enler Analizi ve Varimax döndürmesi kullan?lararak incelenmi?tir. Yap?lan analiz sonucunda, 18 maddenin üç temel alt boyutta topland??? görülmüştür. Bu üç alt boyutun toplam varyans?n %54.1'ini açıklad??? belirlenmi?tir. Bu oran, ölçe?in yap?s?sal de?i?kenli?i yeterli düzeyde yakalad???n? göstermektedir.

Alt boyutlar ve içerikleri ?unlardır:

A?r? ?iddeti, Aktivite Etkile?imi, Uyku Etkile?imi ve Bak?m Alg?s? (9 madde): Bu boyut, hastan?n deneyimledi?i a?r?n?n yo?unlu?unu, fiziksel aktivitelere ve uykuya dalmaya olan etkile?imini ve ald??? a?r? yönetim hizmetlerinden duydu?u memnuniyeti kapsar.

Duygusal Etki (5 madde): Bu boyut, a?r?n?n yol açt??? depresyon, anksiyete veya genel duygusal rahatsızlık gibi psikolojik sonuçlar? de?erlendirir.

Yan Etki (4 madde): Bu boyut, a?r? tedavisinin yayg?n yan etkilerini (örne?in, ka???nt? ?iddeti) ölçer.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Cross-cultural adaptation)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (18 madde, 3 alt boyut)

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinali İngilizcedir)

Popülasyon Grubu: Cerrahi Hastalar

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Ancak cerrahi hastalar üzerinde uygulanmıştır)

Popülasyon Detayları: Postoperatif ağrı yaşıyan hastalar.

Test Metodolojisi: Hastaların postoperatif ağrı deneyimlerini ve sonuçları 11 puanlık Likert benzeri bir derecelendirme sistemi kullanarak değerlendirilmesi. Derecelendirme, 0 (Son derece memnuniyetsiz) ile 10 (Son derece memnun) arasında değişen bir memnuniyet/iddet skalası kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Postoperatif Ağrı, Ağrı Yönetimi, Hasta Sonuçları, Psikometri, Faktör Yapısı, Derecelendirme Ölçeği, Duygusal Etki, Yan Etki.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: sevilaygil@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Kullanım ve izinler için sorumlu yazar Sevilay ERDEN ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yılı (Uyarlama): 2018 (Erden ve ark. çalışması).

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: gozden-gecirilmis-amerikan-agri-dernegi-hasta-sonuclari-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Erden, S., Karadag, M., Demir, S. G., Atasayar, S., Yücel, B.O., Kalkan, N., Erdoğan, Z., Ay, A. (2018). Cross-cultural adaptation, validity, and reliability of the Turkish version of revised American Pain Society patient outcome questionnaire for surgical patients. *Agri/Pain*, 30(2), 39-50. doi: 10.5505/agri.2018.21548

Gözden Geçirilmiş Amerikan Ağrı Derneği Hasta Sonuçları Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

18 madde, 3 alt boyut

Ağrı şiddeti, Aktivite Etkileşimi, Uyku Etkileşimi ve Bakım Algısı (9 m): Uykuya dalmada ağrı etkileşimi

Duygusal Etki (5 m): Depresyona neden olan ağrı

Yan Etki (4 m): Kaçınma şiddeti